

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

نام درس: آموزش بهداشت و ارتباطات	کد درس: ۲۰
مقطع تحصیلی: کارشناسی ناپیوسته ترم ۱	رشته تحصیلی: بهداشت عمومی
گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقا سلامت	پیش نیاز: ندارد
تعداد واحد: ۲ واحد نظری	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
روز و ساعت برگزاری: شنبه ۱۴-۱۶	مسئول درس: الهام چارچیان خراسانی
☐ طراحی اولیه	☐ بازنگری
هدف کلی دوره: - آشنایی دانشجویان با مفاهیم و اصول آموزش بهداشت - آشنایی دانشجویان با نقش و اهمیت آموزش بهداشت در شرایط و مکانهای مختلف - توانمند نمودن دانشجویان جهت برنامه ریزی و تهیه برنامه های آموزش بهداشت - توانمند نمودن دانشجویان جهت اجرا و ارائه پیامهای بهداشتی با روشهای مختلف - توانمند نمودن دانشجویان جهت ارزشیابی برنامه های آموزش بهداشت	
اهداف اختصاصی دوره: در پایان دوره از دانشجو انتظار می رود: ✓ چند تعریف از آموزش بهداشت را بیان کند. ✓ اهداف آموزش بهداشت را لیست نماید. ✓ اصول آموزش بهداشت را توضیح دهد. ✓ فلسفه آموزش بهداشت را شرح دهد. ✓ دامنه کاربرد آموزش بهداشت را عنوان نماید. ✓ ارتقای سلامت را تعریف کند. ✓ نقاط مشترک در تعاریف ارتقای سلامت را بیان کند. ✓ استراتژی های ارتقای سلامت را بیان کند. ✓ رویکردهای ارتقای سلامت را بیان کرده، توضیح دهد و برای هر کدام یک سناریو ارائه دهد. ✓ رفتار را تعریف کند و نقش آموزش بهداشت در رفتار بهداشتی و تغییر رفتار را ترسیم کند. ✓ یادگیری را تعریف کند. ✓ نقش یادگیری در تغییر رفتار در آموزش بهداشت را توضیح دهد. ✓ هماهنگی بین بخشی را توضیح دهد و نقش آن در آموزش بهداشت را توضیح دهد. ✓ مفاهیم توسعه را بیان کند و نقش آموزش بهداشت در توسعه را ترسیم کند. ✓ فرهنگ را تعریف کند و ارتباط فرهنگ جامعه با آموزش بهداشت را بیان کند. ✓ نقش آموزش بهداشت در سطوح مختلف پیشگیری را مورد بحث و تجزیه و تحلیل قرار دهد. ✓ نیازسنجی آموزشی را توضیح دهد.	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

✓ روشهای تشخیص نیازهای آموزشی را تفسیر کند. ✓ برنامه ریزی آموزشی را توضیح دهد و مراحل برنامه ریزی آموزش بهداشت را بیان کند. ✓ روشهای ارائه و انتقال پیامهای بهداشتی را نام برده و تشریح کند. ✓ مشاوره را تعریف کند. ✓ هدف مشاوره را بیان کند. ✓ اصول مشاوره را نام ببرد. ✓ انواع نشریات بهداشتی را نام برده و طرز تهیه هر کدام را توضیح دهد. ✓ کاربرد رسانه ها در آموزش بهداشت را بیان کند. ✓ ارتباط را تعریف کرده و انواع آن را نام ببرد. ✓ اجزاء تشکیل دهنده ارتباط را بیان کرده و ویژگی های آنها را بیان کند. ✓ نقش ارتباطات جمعی در آموزش بهداشت را تفسیر کند. ✓ نقش وسایل کمک آموزشی را در انتقال پیام های بهداشتی بیان کنید. ✓ نقش مربیان آموزش بهداشت را در شبکه ارائه خدمات بهداشتی درمانی ترسیم کند. ✓ نقش آموزش بهداشت را در پیشگیری از بیماریهای واگیر در جامعه ترسیم کند. ✓ نقش آموزش بهداشت را در پیشگیری از بیماریهای مزمن بیان کند. ✓ نقش آموزش بهداشت را در برنامه های بهداشت خانواده توضیح دهد. ✓ نقش آموزش بهداشت در برنامه های بهداشت مدارس را تشریح کند. ✓ موانع و مشکلات آموزش بهداشت را نام برده و تجزیه و تحلیل کند. ✓ ارزشیابی برنامه های آموزش بهداشت را تعریف کرده و اهمیت آن را توضیح دهد و روشهای آن را بیان کند. ✓ اهمیت و نقش پژوهش در آموزش بهداشت را بیان کرده و روشهای آن را نام برده و توضیح دهد.	
جدول ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره	
جلسه	رئوس مطالب
اول	تعریف بهداشت مادر و کودک، اهمیت گروه هدف مادران و کودکان، تاریخچه ی خدمات بهداشت مادر و کودک در سطح جهانی و ایران و معرفی سازمانهای ارائه دهنده خدمات بهداشت مادر و کودک.
دوم	بیان تحولات جمعیتی در ایران از گذشته تا کنون، عوامل موثر بر کاهش سریع رشد جمعیت در ایران و تاثیرات این کاهش جمعیت، در جامعه و تشریح سیاستهای جمعیتی در ایران.
سوم	مشاوره ی قبل از ازدواج و آزمایشهای قبل از ازدواج
چهارم	چگونگی تشکیل پرونده، چگونگی تعیین زمان زایمان، معاینات کلینیکی و پاراکلینیکی
پنجم	تشخیص حاملگی های آسیب پذیر و مراقبت ویژه از آنها، رشد جنین و عوامل موثر بر نحوه رشد جنین
ششم	برنامه واکسیناسیون در زمان بارداری، تغذیه دوران بارداری و آموزش مادران.

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

هفتم	مراقبتهای حین زایمان و پس از زایمان
هشتم	ویژگی ها و شاخصهای نوزاد طبیعی، نوزاد نارس و سایر نوزادان آسیب پذیر L.B.W و I.U.G.R عوامل موثر در تولد نوزادان نارس و آسیب پذیر، راه های پیشگیری و مراقبتهای مورد نیاز
نهم	میزان های مرگ و میر مادران، عوامل موثر و راه های پیشگیری آن، میزانهای مرگ و میر نوزادان، کودکان و علل و عوامل موثر
دهم	تغذیه با شیرمادر، مکانیسم ترشح شیر، فواید تغذیه با شیرمادر، تغذیه مصنوعی و مسائل مربوط به تغذیه تکمیلی
یازدهم	رشد و تکامل و عوامل موثر بر آن در دوران های جنینی، شیرخوارگی و کودکی
دوازدهم	نمودار رشد کودک
سیزدهم	مراقبتهای بهداشتی شیرخواران در سال اول تولد و مراقبت از کودکان
چهاردهم	مراقبت از کودکان در سنین قبل از مدرسه
پانزدهم	سوء تغذیه در کودکان (علائم و نشانه ها، خطرات، دلایل ایجاد، راه های پیشگیری و درمان)
شانزدهم	واکسیناسیون و اجرای برنامه گسترش ایمن سازی و ارزشیابی خدمات بهداشت مادر و کودک
روش های آموزشی (نحوه ارائه درس): سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، بارش افکار، ارائه تکالیف کلاسی	
وسایل آموزشی: دیتا پروژکتور، وایت بورد، رایانه.	
وظایف و تکالیف دانشجوی: حضور در کلاس با مطالعه قبلی، انجام تکالیف و ارائه در زمان مقرر	
روش های ارزیابی دانشجو (لطفا سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود):	
روش های ارزیابی در طول دوره: امتحان میان ترم ۲۰٪، مشارکت فعال در کلاس ۱۰٪	
روش های ارزیابی در انتهای دوره: امتحان پایان ترم ۷۰٪، به ازای هر غیبت غیر موجه ۰.۲۵ از نمره پایان ترم کسر می شود.	
منابع اصلی درس: ارتباط شناسی محسنیان راد جامعه شناسی ارتباطات، باقر ساروخانی آموزش بهداشت، منوچهر محسنی	